Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kymmenes jaosto)

8 päivänä lokakuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – Tavaramerkit – Direktiivi 2008/95/EY – 3 artiklan 1 kohdan b alakohta – Merkit, jotka voivat muodostaa tavaramerkin – Erottamiskyky – Tavaramerkin rekisteröinti, jota haetaan palvelua varten sellaisen merkin osalta, joka muodostuu värikuvioista ja joka on tarkoitettu kiinnitettäväksi kyseisen palvelun suorittamiseen käytettäviin tavaroihin – Kyseisen merkin erottamiskyvyn arviointi – Arviointiperusteet

Asiassa C-456/19,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Svea hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolen (patentti- ja markkinaoikeudellisissa asioissa ylioikeutena toimiva Svean hovioikeus, Ruotsi) on esittänyt 14.6.2019 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 14.6.2019, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Aktiebolaget Östgötatrafiken

vastaan

Patent- och registreringsverket,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kymmenes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Ilešič sekä tuomarit E. Juhász (esittelevä tuomari) ja I. Jarukaitis,

julkisasiamies: G. Pitruzzella,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Aktiebolaget Östgötatrafiken, edustajinaan R. Berzelius ja F. Weyde,

– Euroopan komissio, asiamiehinään É. Gippini Fournier, K. Simonsson ja G. Tolstoy,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ruotsi.

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee lähinnä jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä 22.10.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/95/EY (EUVL 2008, L 299, s. 25) 3 artiklan 1 kohdan b alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Aktiebolaget Östgötatrafiken ja Patent- och registreringsverket (patentti- ja rekisterivirasto, Ruotsi) ja joka koskee tavaramerkin rekisteröintihakemuksen hylkäämistä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Direktiivi 2008/95

3 Direktiivin 2008/95 2 artiklassa, jonka otsikko oli ”Tavaramerkin muodostavat merkit”, säädettiin seuraavaa:

”Tavaramerkkinä voi olla mikä tahansa merkki, joka voidaan esittää graafisesti, erityisesti – – kuvioin, – – taikka tavaroiden tai niiden päällyksen muodon avulla, jos sellaisella merkillä voidaan erottaa yrityksen tavarat tai palvelut muiden yritysten tavaroista tai palveluista.”

4 Kyseisen direktiivin 3 artiklassa, jonka otsikko oli ”Rekisteröinnin esteet ja mitättömyysperusteet”, säädettiin seuraavaa:

”1. Seuraavia merkkejä ei saa rekisteröidä tai, jos ne on rekisteröity, ne on julistettava mitättömiksi:

– –

b) tavaramerkit, joilta puuttuu erottuvuus [oikeammin: erottamiskyky];

– –

3. Tavaramerkiltä ei saa evätä rekisteröintiä tai sitä julistaa mitättömäksi 1 kohdan b, c tai d alakohdan mukaisesti, jos tavaramerkki on ennen rekisteröintihakemuksen tekopäivää käytössä tullut erottuvaksi [erottamiskykyiseksi]. Jäsenvaltio voi säätää, että tämä koskee myös tavaramerkkiä, joka on tullut erottuvaksi [erottamiskykyiseksi] rekisteröintihakemuksen tekopäivän tai rekisteröintipäivän jälkeen.

– –”

5 Direktiivi 2008/95 on kumottu 15.1.2019 alkavin vaikutuksin jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä 16.12.2015 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2015/2436 (EUVL 2015, L 336, s. 1).

Direktiivi 2015/2436

6 Direktiivin 2015/2436 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Merkit, jotka voivat muodostaa tavaramerkin”, säädetään seuraavaa:

”Tavaramerkkinä voi olla mikä tahansa merkki, erityisesti – – kuviot, – – värit, tavaroiden tai niiden päällyksen muoto – –, jos:

a) sellaisella merkillä voidaan erottaa yrityksen tavarat tai palvelut muiden yritysten tavaroista tai palveluista; – –

– –”

7 Kyseisen direktiivin 4 artiklassa, jonka otsikko on ”Ehdottomat hylkäys- ja mitättömyysperusteet”, säädetään seuraavaa:

”1. Seuraavia merkkejä ei saa rekisteröidä tai, jos ne on rekisteröity, ne on julistettava mitättömiksi:

– –

b) tavaramerkit, joilta puuttuu erottamiskyky;

– –

4. Tavaramerkiltä ei saa evätä rekisteröintiä 1 kohdan b, c tai d alakohdan mukaisesti, jos tavaramerkki on ennen rekisteröintihakemuksen tekopäivää käytössä tullut erottamiskykyiseksi. Tavaramerkkiä ei saa julistaa mitättömäksi näiden samojen perusteiden mukaisesti, jos tavaramerkki on ennen mitättömyysvaatimuksen tekopäivää käytössä tullut erottamiskykyiseksi.

5. Jäsenvaltio voi säätää, että 4 kohtaa sovelletaan myös, jos tavaramerkki on tullut erottamiskykyiseksi rekisteröintihakemuksen tekopäivän jälkeen mutta ennen rekisteröintipäivää.”

8 Kyseisen direktiivin 54 artiklan, jonka otsikko on ”Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä”, mukaan jäsenvaltioiden oli muun muassa saatettava direktiivin 3–6 artikla osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 14.1.2019.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

9 Pääasian valittaja on sellaisten kuviomerkkien haltija, jotka on rekisteröity patentti- ja rekisterivirastossa numeroilla 363521–363523 ajoneuvo- ja kuljetuspalveluille, jotka kuuluvat tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröimistä varten 15.6.1957 tehdyn Nizzan sopimuksen, sellaisena kuin se on tarkistettuna ja muutettuna, mukaisen luokituksen luokkaan 39.

10 Kyseiset kuviomerkit on esitetty seuraavasti:

– nro 363521

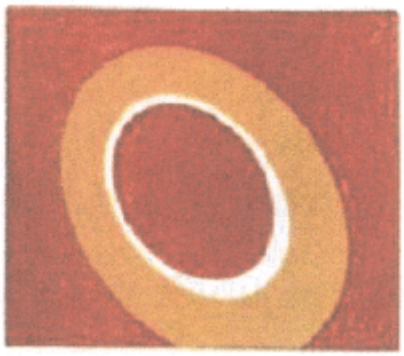

– nro 363522

– nro 363523

11 Pääasian valittaja teki 23.11.2016 patentti- ja rekisterivirastolle kolme tavaramerkkihakemusta eri ajoneuvo- ja kuljetuspalveluista, jotka kuuluvat tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröimistä varten tehdyn Nizzan sopimuksen mukaisen luokituksen luokkaan 39.

12 Näiden kolmen hakemuksen mukana oli seuraava kuvaus: ”Ajoneuvojen väritys esitetyn mukaisesti punaisella, valkealla ja oranssilla värillä”. Lisäksi pääasian valittaja täsmensi, että nämä hakemukset eivät koskeneet itse ajoneuvojen muotoa eikä niitä peittävää mustaa tai harmaata väriä.

13 Patentti- ja rekisterivirasto hylkäsi 29.8.2017 tekemällään päätöksellä kyseiset hakemukset sillä perusteella, että merkit, joiden rekisteröintiä haettiin tavaramerkkioikeuden nojalla, olivat luonteeltaan yksinomaan koristeellisia, että niitä ei voitu mieltää hakemuksissa tarkoitettujen palvelujen erottavaksi tunnukseksi ja että niiltä puuttui näin ollen erottamiskyky.

14 Pääasian valittaja riitautti tämän päätöksen Patent- och marknadsdomstolenissa (patentti- ja markkinatuomioistuin, Ruotsi).

15 Se totesi valituksensa tueksi, että rekisteröitäväksi haetut tavaramerkit ovat ”sijaintimerkkejä”, jotka muodostuvat erikokoisista punaisista, oransseista ja valkeista ellipseistä, jotka on asetettu määrätyn kokoisina ja tietyssä asennossa linja-autoihin ja juniin, jotka mahdollistavat kuljetuspalvelujen suorittamisen.

16 Valittaja toimitti haetuista tavaramerkeistä seuraavat kuvat, joista ajoneuvojen ääriviivat ilmenevät katkoviivoin sen osoittamiseksi, ettei haettu suoja koskenut kyseisten ajoneuvojen muotoa.

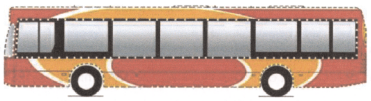

Näkymä sivusta

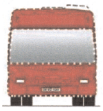

Näkymä edestä

Näkymä takaa

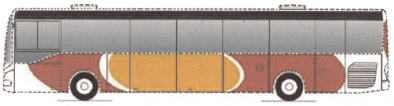

Näkymä sivusta

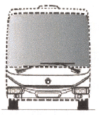

Näkymä edestä

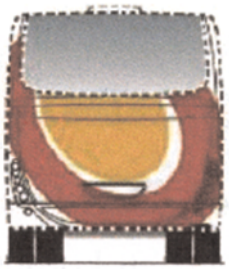

Näkymä takaa

Näkymä sivusta

Näkymä edestä/takaa

17 Pääasian valittaja väitti myös, että haetut tavaramerkit synnyttivät vaikutelman, joka on verrattavissa numeroilla 363521–363523 rekisteröityjen tavaramerkkien synnyttämään vaikutelmaan, ja että haettujen tavaramerkkien erottamiskykyä ei pidä arvioida eri tavalla pelkästään sillä perusteella, että ne oli tarkoitus asettaa määrätyllä tavalla kuljetuspalveluun käytettäviin ajoneuvoihin. Se lisäsi yleisemmin, että eri kuljetusyritykset kiinnittävät ajoneuvoihinsa oman grafiikkansa tai värityksensä, joten niiden tarjoamien palvelujen käyttäjät pitävät näitä grafiikkoja tai värityksiä kaupallisen alkuperän osoittajina.

18 Patentti- ja rekisterivirasto puolestaan väitti, että pääasiassa kyseessä olevien tavaramerkkien kuvio-osille ei ole haettu suojaa abstraktisti, vaan sitä on haettu näiden kuvio-osien sisällyttämiseksi pääasian valittajan käyttämiin ajoneuvoihin. Koska erottamiskykyä on arvioitava kokonaisuutena ja koska kaupalliset kuljetusajoneuvot on usein koristeltu värikuvioilla, tällaisten osien on täytynyt tulla kuluttajille etukäteen tutuiksi, jotta he katsoisivat, että kyse on tavaramerkistä, sillä muussa tapauksessa he pitäisivät niitä koristeellisina osina. Kun otetaan huomioon kyseessä olevalla taloudenalalla esiintyvä kuljetusajoneuvojen värityksen ja koristelun moninaisuus, pääasiassa kyseessä olevia merkkejä voidaan pitää osoituksena kaupallisesta alkuperästä vain, jos ne poikkeavat riittävästi alan yleisestä käytännöstä tai tavasta, mikä ei nyt päde.

19 Patent- och marknadsdomstolen hylkäsi pääasian valittajan tekemän valituksen 29.3.2018 antamallaan tuomiolla sillä perusteella, että esitetty näyttö ei antanut riittävästi tukea sille, että niiden merkkien, joille haettiin suojaa tavaramerkkioikeuden nojalla, värien tai muodon olisi katsottu tältä osin poikkeavan siitä, miten muut yritykset koristelevat ajoneuvonsa, joten kohdeyleisön ei voitu katsoa mieltävän kyseisiä merkkejä kaupallisen alkuperän osoittajiksi.

20 Pääasian valittaja valitti tästä tuomiosta Svea hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstoleniin (patentti- ja markkinaoikeudellisissa asioissa ylioikeutena toimiva Svean hovioikeus, Ruotsi).

21 Kyseinen tuomioistuin toteaa, että direktiivin 2015/2436 3 artiklassa säädetty perusedellytys on se, että merkin on oltava erottamiskykyinen ollakseen tavaramerkki.

22 Se korostaa tältä osin, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kohdeyleisö ei välttämättä miellä itse tavaran ulkoasusta muodostuvaa kolmiulotteista tavaramerkkiä erottamiskykyiseksi samalla tavoin kuin sana- tai kuviomerkkiä. Koska keskivertokuluttajat eivät ole tottuneet olettamaan tavaroiden alkuperää tavaroiden tai niiden pakkauksen muodon perusteella, kolmiulotteisen tavaramerkin erottamiskykyä voi olla vaikeampi osoittaa kuin sana- tai kuviomerkin erottamiskykyä. Kuten unionin tuomioistuin on todennut, tavaran ulkoasua vastaava merkki voidaan katsoa erottamiskykyiseksi vain, jos se poikkeaa merkittävästi yleisestä käytännöstä tai tavasta kyseisellä taloudenalalla.

23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa palvelun tunnuksena olevan merkin osalta, että unionin tuomioistuin on todennut 10.7.2014 antamansa tuomion Apple (C-421/13, EU:C:2014:2070) 20 kohdassa, että myymälätilan sisustus voi soveltua yrityksen tavaroiden tai palvelujen erottamiseen muiden yritysten tavaroista tai palveluista, jos kuvattu sisustus poikkeaa merkittävästi yleisestä käytännöstä tai tavasta kyseisellä taloudenalalla.

24 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa kuitenkin, ettei unionin tuomioistuin ole kyseisessä tuomiossa täsmentänyt, milloin edellytystä, joka koskee merkittävää poikkeamista alan yleisestä käytännöstä tai tavasta, on sovellettava palvelun tunnuksena olevan merkin osalta.

25 Lisäksi se korostaa, että kyseisessä tuomiossa unionin tuomioistuin ei tarkastellut sitä, liittyikö kyseessä oleva merkki niiden fyysisten esineiden ulkoasuun, jotka mahdollistivat niiden palvelujen suorittamisen, joita varten kyseinen tavaramerkki oli rekisteröity.

26 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii näin ollen sitä, onko erottamiskyvyn arvioinnissa sellaisten merkkien, jotka on tarkoitus kiinnittää kuljetuspalvelujen tarjoajan ajoneuvojen tiettyihin osiin tämän erottautumiseksi, poikettava merkittävästi yleisestä käytännöstä tai tavasta kyseisellä taloudenalalla.

27 Tässä tilanteessa Svea Hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolen päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [direktiivin 2015/2436] 4 artiklan 1 kohdan b alakohtaa tulkittava siten, että palvelujen tunnuksena olevan tavaramerkin rekisteröintihakemuksen, joka koskee tietyllä tavalla sijoitettua merkkiä, joka peittää valtaosan niistä fyysisistä esineistä, joita käytetään palvelujen suorittamiseen, yhteydessä on arvioitava sitä, liittyykö merkki esineiden ulkoasuun?

2) Mikäli vastaus ensimmäiseen kysymykseen on myöntävä, onko tavaramerkin poikettava merkittävästi yleisestä käytännöstä tai tavasta kyseisellä taloudenalalla, jotta sen voidaan katsoa olevan erottamiskykyinen?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

28 Aluksi on todettava, että siltä osin kuin on kyse tavaramerkin rekisteröinnin epäämisestä, kyseisen tavaramerkin rekisteröintihakemuksen tekopäivä on ratkaiseva sovellettavan aineellisen oikeuden määräytymisen kannalta (ks. analogisesti tuomio 29.1.2020, Sky ym., C-371/18, EU:C:2020:45, 49 kohta).

29 Koska pääasiassa kyseessä olevat rekisteröintihakemukset on tehty 23.11.2016 eli ajankohtana, jolloin direktiivin 2015/2436 täytäntöönpanolle asetettu määräaika ei ollut vielä päättynyt ja jolloin direktiiviä 2008/95 ei ollut vielä kumottu, pääasian tosiseikkoihin sovelletaan direktiivin 2008/95 säännöksiä direktiivin 2015/2436 säännösten sijaan.

30 Lisäksi on korostettava, että vaikka ne värikuviot, joita pääasiassa kyseessä olevat rekisteröintihakemukset koskevat, on tarkoitettu kiinnitettäviksi määrätyllä tavalla niin, että ne peittävät valtaosan kuljetuspalvelujen suorittamiseen käytettävistä tavaroista, pääasian valittaja on nimenomaisesti todennut, että hakemukset eivät koskeneet kyseisten tavaroiden muotoa sellaisenaan.

31 Näin ollen on katsottava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kahdella kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, pääasiallisesti, onko direktiivin 2008/95 3 artiklan 1 kohdan b alakohtaa tulkittava siten, että sellaisen merkin, jonka rekisteröintiä tavaramerkiksi haetaan palvelua varten ja joka muodostuu värikuvioista ja joka on tarkoitettu kiinnitettäväksi yksinomaan ja järjestelmällisesti määrätyllä tavalla niin, että se peittää valtaosan kyseisen palvelun suorittamiseen käytettävistä tavaroista, erottamiskykyä on arvioitava suhteessa näihin tavaroihin ja tutkimalla, poikkeaako merkki merkittävästi yleisestä käytännöstä tai tavasta kyseisellä taloudenalalla.

32 Tältä osin unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että tavaramerkin keskeisenä tehtävänä on taata kuluttajalle tai loppukäyttäjälle se, että tavaramerkillä varustetulla tavaralla tai palvelulla on tietty alkuperä, mahdollistamalla se, että kuluttaja tai loppukäyttäjä voi erottaa ilman sekaannuksen mahdollisuutta kyseisen tavaran tai palvelun muualta peräisin olevista tavaroista ja palveluista (tuomio 12.6.2019, Hansson, C-705/17, EU:C:2019:481, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Direktiivin 2008/95 3 artiklassa tarkoitettua tavaramerkin erottamiskykyä on ensiksi arvioitava suhteessa niihin tavaroihin tai palveluihin, joita varten rekisteröintiä haetaan, ja toiseksi suhteessa siihen, miten kohdeyleisö, joka muodostuu näiden tavaroiden tai palvelujen tavanomaisesti valistuneista sekä kohtuullisen tarkkaavaisista ja huolellisista

keskivertokuluttajista, mieltää tavaramerkin (ks. vastaavasti tuomio 12.2.2004, Koninklijke KPN Nederland, C-363/99, EU:C:2004:86, 34 kohta ja tuomio 12.9.2019, Deutsches Patent- und Markenamt (#darferdas?), C-541/18, EU:C:2019:725, 20 kohta).

33 Arvioidessaan direktiivin 2008/95 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua merkin erottamiskykyä toimivaltaisen viranomaisen on myös suoritettava konkreettinen tutkinta ottaen huomioon kaikki kyseisessä asiassa merkitykselliset seikat ja tarvittaessa myös merkin käyttö (ks. vastaavasti tuomio 27.3.2019, Hartwall, C-578/17, EU:C:2019:261, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Kun tavaramerkkihakemus koskee, kuten pääasiassa, merkkiä, joka on tarkoitettu kiinnitettäväksi yksinomaan ja järjestelmällisesti määrätyllä tavalla niin, että se peittää valtaosan palvelujen suorittamiseen käytettävistä tavaroista, tämän merkin erottamiskykyä ei voida arvioida erillään siitä, miten kohdeyleisö mieltää merkin kiinnittämisen näihin tavaroihin.

35 Näin on siksi, että vaikka tavaramerkkihakemus ei koske tavaroita, joita käytetään palvelujen suorittamiseen, kohdeyleisö mieltää kyseisen merkin muodostavat värikuviot siten, että ne on kiinnitetty kyseisiin tavaroihin, jotka yksinomaan ovat niiden alustana.

36 Tästä seuraa, että sellaisen merkin, joka muodostuu värikuvioista, jotka on tarkoitus kiinnittää yksinomaan ja järjestelmällisesti palvelujen suorittamiseen käytettäviin tavaroihin, erottamiskyvyn arvioinnissa on erityisesti otettava huomioon mainittu tapa mieltää merkki.

37 Käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on asian konkreettisessa ja kokonaisvaltaisessa arvioinnissa selvitettävä, voivatko rekisteröintihakemuksissa esitetyt väriyhdistelmät, jotka sisältävät systemaattisen sommitelman, antaa kyseisille merkeille erottamiskyvyn, joka perustuu niiden ominaispiirteisiin (ks. analogisesti tuomio 27.3.2019, Hartwall, C-578/17, EU:C:2019:261, 34 kohta). Tämän edellytyksen on katsottava täyttyvän, jos kyseisestä arvioinnista ilmenee, että pääasian valittajan kuljetusajoneuvoihin sijoitetut väriyhdistelmät mahdollistavat sen, että keskivertokuluttaja erottaa ilman sekaannuksen mahdollisuutta kyseisen yrityksen tarjoamat kuljetuspalvelut muiden yritysten tarjoamista palveluista.

38 Vaikka kävisi ilmi, että kyseisillä väriyhdistelmillä ei ole niiden ominaispiirteisiin perustuvaa erottamiskykyä kyseessä olevien palvelujen osalta, tämä seikka ei sulje pois sitä, että ne voisivat olla erottamiskykyisiä niiden käytön perusteella.

39 Kyseisen arvioinnin yhteydessä ei ole tarpeen tutkia, poikkeavatko merkit, joiden rekisteröintiä tavaramerkiksi haetaan, merkittävästi yleisestä käytännöstä tai tavasta kyseisellä taloudenalalla.

40 Kuten unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, arviointiperustetta, joka koskee merkittävää poikkeamista yleisestä käytännöstä tai tavasta kyseisellä taloudenalalla, sovelletaan tapauksissa, joissa merkki muodostuu sellaisen tavaran ulkoasusta, jota varten tavaramerkin rekisteröintiä haetaan, koska keskivertokuluttaja ei ole tottunut olettamaan tavaroiden tai niiden pakkauksen muodon perusteella graafisen tai sanallisen osatekijän puuttuessa, että tavaroilla on tietty alkuperä (ks. vastaavasti tuomio 29.4.2004, Henkel v. SMHV C-456/01 P ja C-457/01 P, EU:C:2004:258, 39 kohta; tuomio 22.6.2006, Storck v. SMHV, C-25/05 P, EU:C:2006:422, 27–29 kohta ja tuomio 7.5.2015, Voss of Norway v. SMHV, C-445/13 P, EU:C:2015:303, 90 ja 91 kohta).

41 Tätä arviointiperustetta sovelletaan myös silloin, kun merkki muodostuu sellaisen fyysisen tilan sisustuksen esittämisestä, jossa tarjotaan niitä palveluja, joita varten tavaramerkin rekisteröintiä haetaan (ks. vastaavasti tuomio 10.7.2014, Apple, C-421/13, EU:C:2014:2070, 20 kohta).

42 Tällaisesta tilanteesta ei kuitenkaan ole kyse tapauksessa, jossa kyseessä olevat merkit muodostuvat graafisista osatekijöistä, jotka on tarkoitettu kiinnitettäviksi tavaroihin, joita käytetään rekisteröintihakemuksessa tarkoitettujen palvelujen tarjoamiseen, kuten nyt käsiteltävässä asiassa.

43 Tältä osin on todettava, että vaikka pääasiassa kyseessä olevien palvelujen suorittamiseen käytettävät tavarat eli kuljetusajoneuvot on esitetty katkoviivoin rekisteröintihakemuksissa, millä on haluttu ilmaista se, mihin haetut tavaramerkit on tarkoitus sijoittaa ja mitkä ovat niiden ääriviivat, ne merkit, joiden rekisteröintiä tavaramerkiksi on haettu, eivät vastaa näiden tavaroiden muotoa tai pakkausta eikä niiden tarkoituksena ole esittää palvelujen tarjoamiseen käytettävää fyysistä tilaa. Kyseiset merkit muodostuvat nimittäin väriyhdistelmistä, jotka on järjestelmällisesti sommiteltu ja rajattu avaruudellisesti. Nämä rekisteröintihakemukset koskevat siis tarkoin määriteltyjä graafisia osatekijöitä, joiden tarkoituksena ei ole – toisin kuin tämän tuomion 40 ja 41 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetuilla merkeillä – esittää palvelujen tarjoamiseen liittyvää tavaraa tai tilaa pelkästään toisintamalla sen linjoja ja ääriviivoja.

44 Edellä esitetyn perusteella esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että direktiivin 2008/95 3 artiklan 1 kohdan b alakohtaa on tulkittava siten, että sellaisen merkin, jonka rekisteröintiä tavaramerkiksi haetaan palvelua varten ja joka muodostuu värikuvioista ja joka on tarkoitettu kiinnitettäväksi yksinomaan ja järjestelmällisesti määrätyllä tavalla niin, että se peittää valtaosan kyseisen palvelun suorittamiseen käytettävistä tavaroista, erottamiskykyä on arvioitava ottaen huomioon se, miten kohdeyleisö mieltää merkin kiinnittämisen näihin tavaroihin, eikä ole tarpeen tutkia, poikkeaako merkki merkittävästi yleisestä käytännöstä tai tavasta kyseisellä taloudenalalla.

Oikeudenkäyntikulut

45 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kymmenes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä 22.10.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/95/EY 3 artiklan 1 kohdan b alakohtaa on tulkittava siten, että sellaisen merkin, jonka rekisteröintiä tavaramerkiksi haetaan palvelua varten ja joka muodostuu värikuvioista ja joka on tarkoitettu kiinnitettäväksi yksinomaan ja järjestelmällisesti määrätyllä tavalla niin, että se peittää valtaosan kyseisen palvelun suorittamiseen käytettävistä tavaroista, erottamiskykyä on arvioitava ottaen huomioon se, miten kohdeyleisö mieltää merkin kiinnittämisen näihin tavaroihin, eikä ole tarpeen tutkia, poikkeaako merkki merkittävästi yleisestä käytännöstä tai tavasta kyseisellä taloudenalalla.

Allekirjoitukset